

1. Grondstoffen

Slide	Steekwoorden/ zin	Tekst leerkracht
1	Gerecyclede grondstoffen komen uit afval dat opnieuw is verwerkt.	<p>Om verpakkingen te maken kun je drie soorten grondstoffen gebruiken.</p> <p>1. Gerecyclede grondstoffen komen niet uit de natuur, maar uit het afval uit de maatschappij. Ze komen uit producten en verpakkingen die al eens zijn gebruikt. Denk aan een kartonnen doos of een glazen potje. In plaats van ze weg te gooien, worden ze gerecycled tot grondstoffen waar weer iets nieuws van gemaakt wordt. Zo hoeven we minder grondstoffen uit de natuur te halen en dat is beter voor de aarde.</p>
2	Hernieuwbare grondstoffen kunnen opnieuw aangroeien binnen een mensenleven	<p>2. Hernieuwbare grondstoffen halen we uit de natuur, maar kunnen binnen een mensenleven weer aangroeien of terugkomen. Denk bijvoorbeeld aan hout van bomen, katoen of bamboe. Ook biobased plastic is hernieuwbaar. Dit is plastic dat volledig of gedeeltelijk is gemaakt van hernieuwbare, plantaardige grondstoffen zoals maïs, suikerriet of hout, in plaats van fossiele grondstoffen. Maar hernieuwbaar betekent niet automatisch dat het gebruik geen gevolgen heeft. Bomen bijvoorbeeld, groeien langzaam en in veel delen van de wereld wordt sneller gekapt dan aangeplant. Dat kan leiden tot ontbossing, verlies van natuur en minder opname van CO₂. Daarom is ook bij hernieuwbare grondstoffen zorgvuldig gebruik belangrijk en heeft gerecycled materiaal altijd de voorkeur.</p> <p>Als we goed omgaan met hernieuwbare grondstoffen en ze de tijd geven om terug te groeien, kunnen we ze blijven gebruiken. Doen we dat niet, dan kunnen ook deze grondstoffen opraken</p>
3	Fossiele grondstoffen raken op door ze te gebruiken	<p>3. Fossiele grondstoffen zijn natuurlijke grondstoffen. Bijvoorbeeld aardolie, aardgas, steenkool en bruinkool. Ze zijn ontstaan uit resten van planten en dieren. Dat heeft miljoenen jaren geduurd. Fossiele grondstoffen zijn daarom niet hernieuwbaar. Door ze te gebruiken, raken ze op termijn op. Dat betekent dus dat we zuinig moeten zijn op deze grondstoffen.</p>
4	<p>Vraag:</p> <p><i>Wat kunnen we doen om te voorkomen dat grondstoffen opraken?</i></p>	<p>Laat leerlingen de vraag beantwoorden:</p> <p>Wat kunnen we doen om te voorkomen dat grondstoffen opraken?</p> <p><i>(Laat leerlingen ideeën noemen. Voorbeelden: recyclen van materialen; afval goed scheiden; minder spullen kopen; spullen repareren of hergebruiken; tweedehands kopen; producten van gerecyclede of hernieuwbare grondstoffen kopen en gebruiken: statiegeldflesjes en -blikjes inleveren, herbruikbare verpakkingen gebruiken)</i></p>
5	Minder natuur Klimaatverandering	<p>Als we fossiele grondstoffen gebruiken, zoals aardolie en bauxiet, verdwijnt er natuur. Maar ook het gebruiken van hernieuwbare grondstoffen, zoals hout, heeft effect. Door het kappen van bomen komt er meer CO₂ in de lucht en dat is weliswaar niet de hoofdoorzaak, maar draagt wel bij aan klimaatverandering. Daarom is het belangrijk om zuinig om te gaan met grondstoffen uit de natuur en ze zo vaak mogelijk te recyclen.</p>

6	<p>Vraag: <i>Als we doorgaan met alles wat we nu doen, hoe denk je dat de aarde er over 50 jaar uitziet? Zou jij dat goed vinden?</i></p>	<p>Laat leerlingen de vraag beantwoorden:</p> <p>Als we doorgaan met alles wat we nu doen, hoe denk je dat de aarde er over 50 jaar uitziet? Zou jij dat goed vinden?</p> <p><i>Geef de leerlingen 1-2 minuten de tijd om kort hun mening te geven.</i></p>
7	<p>Om goed met onze aarde om te gaan moeten we zoveel mogelijk gebruikmaken van gerecyclede grondstoffen.</p>	<p>Als we willen dat de aarde gezond blijft, moeten we zoveel mogelijk gebruik maken van gerecyclede grondstoffen. Dat betekent dat we verpakkingen zoveel mogelijk moeten maken van plastic, glas en papier en andere materialen die al een keer zijn gebruikt. Als dat niet kan, zijn hernieuwbare grondstoffen een goed alternatief. Maar het gebruik van hernieuwbare grondstoffen heeft ook impact op de aarde en ze kunnen opraken als we ze sneller gebruiken dan dat ze aangroeien. Het gebruik van fossiele grondstoffen maar ook van hernieuwbare grondstoffen moet zoveel mogelijk worden beperkt.</p> <p>In de volgende les leren we hoe gerecyclede grondstoffen optimaal kunnen worden gebruikt zodat je meerdere keren en soms zelfs oneindig van dezelfde grondstoffen gebruik kunt maken. Kunnen jullie raden op welke manier dat kan?</p>
8	<p>Neem je eigen herbruikbare verpakking mee.</p>	<p>Neem je eigen herbruikbare verpakking mee, bijvoorbeeld voor de lunch. Of neem een eigen tas of verpakking mee als je boodschappen gaat doen.</p>
9	<p>Gebruik verpakkingen gemaakt van gerecyclede grondstoffen.</p>	<p>Gebruik verpakkingen van recyclebare grondstoffen, of als dat niet kan, van hernieuwbare grondstoffen.</p>
10	<p>Koop producten met minder verpakkingen.</p>	<p>Koop producten met minder verpakkingen, zo zijn minder grondstoffen nodig.</p>
11	<p>Scheid je afval goed.</p>	<p>Scheid je afval goed, zodat grondstoffen gerecycled kunnen worden.</p>
12	<p>Koop alleen wat je echt nodig hebt.</p>	<p>Koop alleen wat je echt nodig hebt, zo worden geen onnodige grondstoffen gebruikt en ontstaat er ook minder afval.</p>
13	<p>Repareer spullen of geef ze weg.</p>	<p>Repareer spullen of geef ze weg in plaats van ze weg te gooien. Zo krijgen ze een tweede leven.</p>
14	<p>Breng spullen die je zelf niet meer gebruikt naar de kringloopwinkel en koop zelf tweedehands.</p>	<p>Breng spullen die je zelf niet meer gebruikt naar de kringloopwinkel, zodat iemand anders het een tweede leven kan geven. En koop zelf tweedehands of refurbished als je iets nodig hebt.</p>